

VII. PETRUS ALBERTUS VAN DER PARRA, LIBRECHT HOOREMAN, JEREMIAS VAN RIEMSDIJK, JAN SCHREUDER, HUIJBERT WILLEM VAN BAZEL, REYNIER DE KLERK, WILLEM HENDRIK VAN OSSENBERG, MICHIEL ROMP, MAURITS THEODORUS HILGERS, PIETER HAKSTEEN EN WILLEM ARNOLD ALTING, BATAVIA 18 OKTOBER 1763.
VOC 3066 (Kol. Arch. 2958), fol. 7-151.

([fol. 7] Op 4 juni zijn de brieven van Heren XVII van 25 oktober en 11 november 1762 en de eis van retour van 1 november 1762 ontvangen. Van de eis zijn uittreksels voor Batavia en voor de buitenkantoren gemaakt en verzonden. In de resoluties van 4, 6, 7, 9, 21, 28 juni en 8 juli 1763 zijn de zaken die spoed vereisten afgehandeld. Op 8, 11 en 15 augustus is over deze brieven vergaderd en ze worden nu beantwoord. [fol. 8] Ootmoedig bedankt men voor de bevestiging van Van der Parra als gouverneur-generaal en Hooreman als directeur-generaal, voor de bevordering van Van Bazel en De Klerk tot ordinaris raad en de benoeming van Lubbert Jan van Eck, Haksteen en Alting tot extraordinaris raad. In het bijzonder de bevorderde leden voelen zich zeer verplicht en zullen het welzijn van de Compagnie van harte bevorderen. Daarvoor wordt de zegen van de Albestierende Voorzienigheid afgesmeekt. De publieke voorstelling van Van der Parra vond op 29 september 1763 te Batavia plaats en op die datum op de buitenkantoren die het bericht daarvan van 7 juni hadden ontvangen. [fol. 9] Deze afkondiging op de buitenkantoren moest zo zuinig mogelijk geschieden en op voorstel van de gouverneur-generaal zeker niet meer als voor Jacob Mossel bij die gelegenheid is uitgegeven. Van der Parra zal nog aantonen dat de voorstelling te Batavia ook zuinig is geschied. Nu worden de brieven beantwoord.

AMBON

Het valt nog niet te zeggen hoeveel er jaarlijks aan de boslopers, die de illegale spece-rijbomen vernietigen, wordt betaald. Het bestuur heeft in zijn brief van 25 mei 1761 bericht dat er rsd 309,- boven wat was berekend is besteed. [fol. 10] Voor iedere boom is dan rsd 3,- gerekend. Het bestuur zal om opheldering gevraagd worden. Men was er wel van overtuigd dat er van de indigoverbouw geen verbetering verwacht moet worden. Tegen maatregelen waarvan nog enig effect werd verwacht, zijn door het bestuur in het besluit van 16 augustus 1760 allerlei bezwaren ingebracht. De rijke kruidnagelooft van 1760 zorgde voor een aanzienlijke afzet van textiel. Dit is toentertijd al gerapporteerd. Terwijl er in 1759/60 maar voor f 25.680 is verkocht, bedroeg de omzet in 1760/61 f 75.488. Heren XVII hadden verondersteld dat er voor f 70.614 op assignatie was ontvangen en naar Batavia overgemaakt, [fol. 11] terwijl er geen 4 % opgeld over was geheven. Dat diende te gebeuren, als het bestuur aan die contanten zelf geen behoefte had. Uit de brieven van 20 mei en 25 september 1760 blijkt dat het die wel degelijk nodig had. Om ieder misverstand uit te sluiten, is op 26 juni 1760, zoals in oktober bericht, besloten dat er in de Grote Oost uitsluitend met 4 % opgeld contanten op assignatie geaccepteerd mogen worden. Dit besluit uit juni 1760 kon pas eind december naar het gouvernement verzonden worden, zodat de bovengenoemde f 71.614¹ waren geaccepteerd voordat het Ambon had bereikt. Over 177 zakken bedorven rijst die daar met de sloep S^a W. zijn aangevoerd, is nu zoveel informatie [fol. 12] dat de gezagvoerder van vergoeding is vrijgesteld en de resident van Rembang en degene die de sloep liet gaan, van de verdenking van plichtsverzuim zijn ontslagen. Dit geschiedde op grond van onvermijdelijke lekkage tijdens het zware weer dat dit vaartuig is overkomen. Heren XVII

¹ Er is in de tekst verschil tussen de bedragen.